

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 15. An tenetur ad restitutionem qui falsò sed bonâ fide putans crimen
esse verum & publicum illud narravit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

super his satisfacere te oportet. 2. Quia est obligatio refarciendi omnia damna secuta ex injuria mortali; qui enim hanc intulit, est causa iniusta damnorum inde secutorum, idque etiamsi crimen sit verum, sed occultum: nam qui illud iniuste manifestavit est causa moralis iniusta damnorum, hæc enim secuta non fuissent sine tali manifestatione iniusta criminis.

Hinc qui defectum, seu crimen sive verum, sive falsum iniuste aperiendo impedivit alterum à consecutione optimi matrimonii, vel officii, aut beneficii quo dignus est, tenetur ei restituere, quanti spes illius obtinendi valet arbitrio prudentis, cum iniuste impeditur. Quòd si infamatus ideò privatus sit officio, vel alio bono, quod jam habebat, restitui debet valor officii vel talis boni; quia detractor fuit causa iniustæ jacturæ boni jam acquisiti imò qui proximum in vitæ periculum conjicit, falsum crimen ei affingendo, tenetur ex Justitiâ retractare etiam cum propriæ vitæ periculo: nam in pari causa & discrimine potior est conditio innocentis, quàm nocentis, qui est culpabilis causa periculi, & ideò qui vitæ tenetur damnum à se alteri iniuste paratum impedire cum suo damno saltem pari & paulo majori.

Q. 15. *Antenetur ad restitutionem, qui falsò scd bonâ fide putans crimen esse verum & publicum illud narravit?*

Resp. Qui innocentem licet inculpate infamavit

mavit etiam correctionis causâ, ubi primum errorem suum deprehendit, tenetur ex Justitia famam eius restituere, & avertere damnum ex infamia imminens. *Est commun. teste De Lugo.* Quia 1. Justitia quemlibet obligat ad curandum ne ex sua actione sequatur damnum aliis sine justâ causâ. 2. Tenetur ratione rei acceptæ seu famæ ablatæ, sicut qui bona fide accepit rem alienam, tenetur eam restituere, ubi primum id agnovit. Fama autem ex natura rei manet in potestate eius, à quo ablata est. Item causa fuit damni dati, & est in potestate ipsius eam auferre, & impedire, ne ulterius illud continuetur. 3. Non restituendo quodammodo detines famam proximi, dum in mente alterius malam opinionem à te injectam relinquis, quam potes evellere. Hinc si fueris in mora restituendæ famæ, & interea damnum in aliis bonis infamato eveniat, teneris adhuc illud resarcire: quia ex illo tempore, quo tuum errorem deprehendisti, & potuisti sine tuo gravi incommodo restituere, censeris causa iniusta infamæ ut perseverantis, seu detentionis famæ, & damnorum ex tua omissione iniusta secutorum. Præterea, qui causam damni à se positam non removet, censeatur velle effectum, seu damnum, quod ex ea secuturum novit: secus, si infamatus, sine infamatoris culpâ patiatum aliquod damnum, antequam infamator errorem suum agnovit; nam tunc non tenetur illud resarcire,
 cum

cum sit inculpabilis causa infamiae, ideoque & damni inde secuti, nemo autem extra contractum, aut quasi contractum seu officium tenetur resarcire damnum, quod sine sua culpa voluntaria alteri sequitur.

Sed quid si me narrante de aliquo publice infamato auditores alium intelligant.

Resp. Si periculum fuit, ne auditores alium intelligerent, teneris ex Justitia etiam cum pari damno ad restitutionem: tunc enim merito censeris causa moralis infamiae ex tua narratione secuta: si non fuit tale periculum, innocentem purgare, si potes, saltem sine gravi incommodo, teneris tum ex charitate, quae semper exigit, ut grave damnum proximi avertamus quoties sine gravi incommodo possumus: tum ex Justitia, quae obligat ad curandum, ne ex nostra actione sequatur aliis damnum sine justa causa. *Molina, De Lugo, &c.*

Q 16. An haeres detractoris tenetur ad restitutionem fame à defuncto violata?

Resp. Neg. quia obligatio non respicit bona ei relicta, sed est merè personalis. At tenetur ex Justitia resarcire damna realia ex infamia secuta. Nam obligatio resarciendi damni in rebus illati afficit bona infamatoris & cum suo onere transeunt ad heredem; defuncti personam repraesentantem, qui sicut in bona, ac